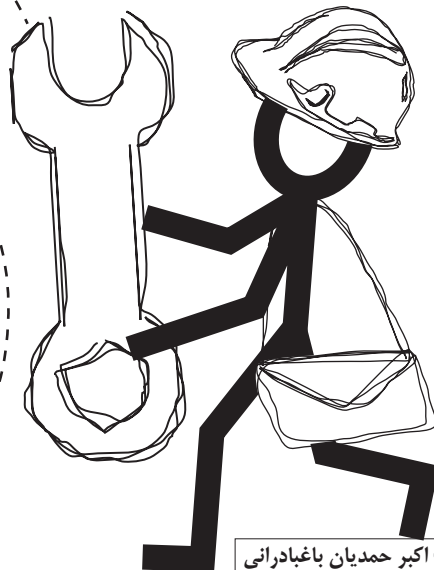

معلم مهندس یا مهندس معلم؟!!

● اکبر حمدیان باغبادرانی
مدیر دبستان عدل، وابسته به دانشگاه اصفهان

اشاره

نامهٔ زیر را یکی از خوانندگان گران قدر «رشد مدرسه فردا» نوشته است که در ذهن هر فرد علاقه مند به آموزش و پرورش، در مواجهه با نوآوری های فناورانه، ایجاد می شود. رشد مدرسه فردا ضمن استقبال از نظر خوانندگان نشریه، در جهت تبادل افکار به انتشار این نامه می پردازد. شایان ذکر است که برخی مسائل مطرح شده این نامه در پاره ای از شماره های نشریه مورد بحث و گفت و گو قرار گرفته اند.

خدمت مدیر مسئول، سردبیر، شورای برنامه ریزی و کارشناسی و همهٔ دست اندرکاران محترم مجلهٔ رشد مدرسه فردا، عرض سلام دارم و امیدوارم خسته نباشید.

از زحمات بی دریغ شما در امر چاپ و نشر مجلات، به خصوص «مدرسه فردا» و مطالب خواندنی و ارزشمند آن تشکر می کنم. به لحاظ علاقمندی به این مطالب و مطالعه آنها، با مسئله ای در خصوص مدرسهٔ هوشمند و کاربرد عملی رایانه و در مجموع، IT در آموزش و در شرایط فعلی و مدارس راهنمایی مواجه شده ام و تقاضا دارم پاسخ کارشناسانه لطف کنید.

در روزگاری نه چندان دور، کاربرد وسایل کمک آموزشی در کلاس و مدرسه، در ریاضی به صورت استفاده از وسایلی مانند نی، مهره، کارتهای مقوایی و... و در علوم براساس نیاز، به صورت استفاده از ضبط صوت و تلویزیون رواج داشت و اکنون در بعضی مدرسه ها مرسوم است. امروزه نیز به یمن پیشرفت و ترقی فناوری، وسایلی هم چون رایانه و لپ تاپ و اخیراً تابلوهای هوشمند و همچنین مدارس مجازی به آموزش راه یافته اند و دیری نخواهد پایید که وسایل

پیشرفته تری هم باب خواهد شد. اما متأسفانه معلوم نیست به چه دلیل در مدارس ما از این امکانات به درستی استفاده نمی شود.

همین امروز بازدیدی داشتم از مدرسه ای که فقط یک تابلوی هوشمند داشتند. این تابلو حاوی برنامه ای بود که ظاهراً برنامه نویسی رایانه به عنوان تمرین برای دانش آموزان نوشته بود. محتوای آن بیشتر تعریف بود و توضیح در مورد باید و نبایدها و چه کردیم و چه داریم. مسئله این است که بعضی مدرسه ها - هم دولتی و هم غیردولتی که البته هر کدام مشکلات خاص خود را هم دارند - رایانه را به کلاس درس آورده اند اما آن چه عملاً عاید دانش آموز می شود، دیدن سی دی های آموزشی موجود در بازار است که از کتاب فروشیها و مراکز تحقیقات معلمان و تکنولوژی است. البته بسیاری از معلمان که این جانب با آنها گفت و گو داشته ام از وجود این سی دی ها اطلاعی ندارند که دلیل آن هم ناآشنایی یا آشنایی مختصر با رایانه است.

لذا با توجه به نام مجلهٔ شما که «مدرسه فردا» است، این سؤال مطرح می شود که امروز چگونه باید باشد؟ آیا باید بین سنت و مدرنیته تعامل وجود داشته باشد یا تقابل؟ ایده آل آموزش فعلاً کدام است؟ البته نگارنده خود به این امر واقفم که هم سنت و تجربه و هم مدرنیته و علم روز باید باشند و این امکان هم هستند، اما در مدارس ما تعاملی میان این دو وجود ندارد.

سؤال دیگر این است که در مدرسهٔ فردا، امتحانات چگونه برگزار می شود؟ مسائل پرورشی چه جایگاهی دارند، موقعیت جغرافیایی معلم هم در این سیستم چگونه تعریف شده؟ با عنایت به این که اکنون بیشتر برنامه درسی نظام آموزشی و پرورش از بالا به پایین دیکته می شود، لذا نوشتن یک سناریوی آموزشی با آن چه در حین تدریس

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دانشگاه فرهنگستان

دفتر انتشارات کمک آموزشی

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های رشد توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شوند:

مجله‌های دانش‌آموزی

(به صورت ماهنامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

رشد کودک (برای دانش‌آموزان آمادگی و پایه اول دوره دبستان)

رشد نوجوان (برای دانش‌آموزان پایه‌های دوم و سوم دوره دبستان)

رشد دانش‌آموز (برای دانش‌آموزان پایه‌های چهارم و پنجم دوره دبستان)

رشد نوجوان (برای دانش‌آموزان دوره راهنمایی تحصیلی)

رشد جوان (برای دانش‌آموزان دوره متوسطه و پیش‌دانشگاهی)

مجله‌های بزرگسال عمومی

(به صورت ماهنامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

♦ رشد آموزش ابتدایی ♦ رشد آموزش راهنمایی تحصیلی ♦ رشد تکنولوژی آموزشی ♦ رشد مدرسه فردا ♦ رشد مدیریت مدرسه ♦ رشد معلم

مجله‌های بزرگسال و دانش‌آموزی تخصصی

(به صورت فصل‌نامه و چهار شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- ♦ رشد برهان راهنمایی (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره راهنمایی تحصیلی)
- ♦ رشد برهان متوسطه (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره متوسطه)
- ♦ رشد آموزش قرآن ♦ رشد آموزش معارف اسلامی ♦ رشد آموزش زبان و ادب فارسی ♦ رشد آموزش هنر ♦ رشد مشاور مدرسه ♦ رشد آموزش تربیت بدنی ♦ رشد آموزش علوم اجتماعی ♦ رشد آموزش تاریخ ♦ رشد آموزش جغرافیا ♦ رشد آموزش زبان ♦ رشد آموزش ریاضی ♦ رشد آموزش فیزیک ♦ رشد آموزش شیمی ♦ رشد آموزش زیست‌شناسی ♦ رشد آموزش زمین‌شناسی ♦ رشد آموزش فنی و حرفه‌ای ♦ رشد آموزش پیش‌دبستانی

مجله‌های رشد عمومی و تخصصی، برای معلمان، مدیران مربیان، مشاوران و کارکنان اجرایی مدارس، دانش‌جویان مراکز تربیت معلم و رشته‌های دبیری دانشگاه‌ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می‌شوند.

♦ نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش، پلاک ۲۶۶، دفتر انتشارات کمک آموزشی.

♦ تلفن و نمابر: ۰۲۱ - ۸۸۳۰۱۴۷۸

پیش می‌آید، چگونه است؟

آیا لزوماً معلم باید مهندس رایانه هم باشد یا مهندس رایانه باید معلم باشد؟

آن چه امروز ملاحظه می‌شود، به کار بردن عبارات و اصطلاحات رایانه‌ای در آموزش است، نه کاربرد آن.

هم‌چنین سؤال این است که استانداردها در مدرسه هوشمند کدام‌اند؟ اصلاً به چه مدرسه‌ای استاندارد می‌گویند؟ طبق آن چه نگارنده از تحقیق و بررسی در یافته است، هنوز آموزشهای سنتی مبتنی بر تخته سیاه و گچ، متکلم وحده بودن معلم، تمرین و تکرارهای بی‌حد، و تکالیف بدون هدف و یا با هدف اما طاقت فرسا، همچنان گریبانگیر آموزش است. در حالی که انتظار می‌رود که گامی به جلو برداشته شود. به علاوه، در پایان تحصیلات، کنکور و تست زدن، و در دوره‌های ابتدایی و راهنمایی، آزمون ورود به مدارس خاص (استعدادهای درخشان) دانش‌آموزان را سخت تحت فشار می‌گذارند. برگزاری کلاسهای فوق سنگین و فوق برنامه در تمام ساعات شبانه‌روز، به خصوص توسط افرادی که این سالها حسابی گل کرده‌اند، فشارهای مضاعفی بر بچه‌های معصوم با تست کارکردن وارد می‌آورند. واقعاً چه باید کرد؟ به کجا می‌رویم؟ چرا بهترین سالهای کودکی بچه‌ها را می‌گیریم و از آنها افرادی می‌سازیم که همه چیز زندگی را در قبولی در امتحانات ورودی می‌بینند؟ بعضی پدران و مادران هم خواسته و ناخواسته وارد این جریان می‌شوند و می‌گویند اگر بچه‌هایمان در این آزمونها شرکت نکنند عقب می‌مانند. امید آن که چاره‌ای اندیشیده شود.

در پایان تقاضا دارم، مفهوم واقعی مدرسه استاندارد، مدرسه هوشمند، مدرسه موفق و مانند آن را برای اطلاع معلمان و مدیران در مجله توضیح دهید.